EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.6.2025
COM(2025) 290 final

ANNEX 16

BIJLAGE

bij

Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's

Staat van het digitale decennium 2025: Blijven bouwen aan de soevereiniteit en de digitale toekomst van de EU

{SWD(2025) 290 final} - {SWD(2025) 291 final} - {SWD(2025) 292 final} - {SWD(2025) 293 final} - {SWD(2025) 294 final} - {SWD(2025) 295 final}

European Commission

BEKNOPTE LANDVERSLAGEN

Italië

Samenvatting

Italië heeft opmerkelijke vooruitgang geboekt bij het verbeteren van de digitale infrastructuur en digitale overheidsdiensten, maar worstelt nog steeds met problemen in verband met de invoering van AI en de groei van start-ups, terwijl het land een leidende rol blijft spelen op het gebied van strategische technologieën als kwantumtechnologie en halfgeleiders. Italië toont een hoog ambitieniveau in zijn bijdrage aan het digitale decennium met 14 nationale streefcijfers, die voor 79 % in overeenstemming zijn met de EU-streefcijfers voor 2030. Het land volgt zijn trajecten zeer goed: 100 % ervan ligt op schema (rekening houdend met de trajecten voor de 2024 die zijn vastgesteld voor zeven van de acht geanalyseerde kernprestatie-indicatoren (KPI's). Italië heeft 69 % van de 13 in 2024 door de Commissie gedane aanbevelingen opgevolgd door enkele wijzigingen door te voeren door middel van nieuwe maatregelen.

In 2024 heeft Italië vooruitgang geboekt bij de ontwikkeling van zijn digitale infrastructuur, met name door een grotere glasvezeldekking (FTTP), en belangrijke resultaten geboekt op het gebied van de digitalisering van overheidsdiensten en op het gebied van e-gezondheid. Het land blijft echter achterlopen bij de invoering van geavanceerde digitale technologieën als artificiële intelligentie en zijn ecosysteem voor innovatieve start-ups en scale-ups blijft verhoudingsgewijs onderontwikkeld. Anderzijds bekleedt Italië een leidende positie op het gebied van strategische technologieën: het land heeft een kwantumstrategie gelanceerd en werkt actief aan een strategie voor halfgeleiders. Daarmee geeft het blijk van een vastberadenheid om technologisch leiderschap te verwerven.

KPI digitale decennium[(1)]	Italië				EU		Streefcijfer digitale decennium tegen 2030	
	DESI 2024 (jaar 2023)	DESI 2025 (jaar 2024)	Jaarlijkse vooruitgang	Nationaal traject 2024 (3)	DESI 2025	Jaarlijkse vooruitgang	IT	EU
Dekking vaste netwerken met zeer hoge capaciteit (VHCN)	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	82,5 %	4,9 %	100,0 %	100 %
Glasvezeldekking (FTTP)	59,6 %	70,7 %	18,6 %	66,0 %	69,2 %	8,4 %	100,0 %	—
Totale 5G-dekking	99,5 %	99,5 %	0,0 %	99,6 %	94,3 %	5,9 %	100,0 %	100 %
Edge nodes (raming)	74	152	105,4 %	158	2 257	90,5 %	946	10 000
Kmo's met ten minste een basisniveau van digitale intensiteit (2)	—	70,2 %	0,2 %	—	72,9 %	2,8 %	90,0 %	90 %
Cloud	55,1 %	—	—	—	—	—	74,0 %	75 %
Artificiële intelligentie	5,1 %	8,2 %	62,4 %	8,0 %	13,5 %	67,2 %	60,0 %	75 %
Gegevensanalyse	26,6 %	—	—	—	—	—	60,0 %	75 %
AI, cloud of gegevensanalyse	63,1 %	—	—	—	—	—	—	75 %
Eenhoorns	8	9	12,5 %	2	286	4,4 %	16	500
Ten minste digitale basisvaardigheden	45,8 %	—	—	—	—	—	80,1 %	80 %
ICT-specialisten	4,1 %	4,0 %	-2,4 %	—	5,0 %	4,2 %	8,4 %	± 10 %
eID-stelsel aangemeld		Ja						
Digitale overheidsdiensten voor burgers	68,3	83,6	22,4 %	69,0	82,3	3,6 %	100,0	100
Digitale overheidsdiensten voor ondernemingen	76,3	80,9	6,1 %	78,0	86,2	0,9 %	100,0	100
Toegang tot elektronische patiëntendossiers	82,7	84,1	1,7 %	74,0	82,7	4,5 %	100,0	100

(1) Zie de methodologische toelichting voor de beschrijving van de indicatoren en andere maatstaven.
(2) In DESI 2025 wordt verslag uitgebracht over versie 4 van de digitale intensiteitsindex (DII), die vergelijkbaar is met de DII-waarde van DESI 2023 (met betrekking tot het jaar 2022) voor de berekening van de jaarlijkse vooruitgang. Deze is niet vergelijkbaar met het nationale traject dat gebaseerd is op versie 3 van de index.
(3) Nationale trajectwaarde indien deze in het nationaal stappenplan wordt vermeld en indien de indicator is gemeten in DESI 2025 (jaar 2024).

Volgens de speciale Eurobarometer "Digitaal Decennium 2025" is 73 % van de Italiaanse burgers van mening dat de digitalisering van openbare en particuliere diensten hun dagelijks leven gemakkelijker maakt. 90 % van de ondervraagden vindt het belangrijk om het probleem van nepnieuws en desinformatie online tegen te gaan en te beperken, en wat het concurrentievermogen betreft, vindt 90 % van hen het belangrijk ervoor te zorgen dat Europese bedrijven groter kunnen worden en kunnen uitgroeien tot "Europese kampioenen" die op de wereldmarkt hun mannetje staan.

Een concurrerende, soevereine en veerkrachtige EU gebaseerd op technologisch leiderschap

Italië heeft aanzienlijke vooruitgang geboekt op het gebied van glasvezel (FTTP) en de dekking tussen 2023 en 2024 met elf procentpunten verhoogd en daarmee het EU-gemiddelde bereikt. Het land bekleedt ook een sterke positie op het gebied van de digitalisering van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), waarbij het merendeel ten minste een basisniveau van digitale intensiteit heeft bereikt. Ondanks de toegenomen toepassing van artificiële intelligentie en het feit dat Italië op schema ligt wat betreft het vastgestelde nationale traject, loopt het land op dit gebied echter nog steeds achter. Het ecosysteem voor start-ups blijft onderontwikkeld, met slechts negen eenhoorns — een stijging met slechts één ten opzichte van vorig jaar — wat niet representatief is voor de omvang van de Italiaanse economie. Naar verwachting zal de recente aankondiging van een kwantumstrategie de verdere vooruitgang in deze sector aanzienlijk stimuleren. Daarnaast wijzen de lopende inspanningen van Italië om een strategie voor halfgeleiders te ontwikkelen erop dat het land er veel aan gelegen is om zijn positie op deze gebieden verder te versterken. Er lopen ook diverse initiatieven om de cyberbeveiligingscapaciteiten van het land te versterken, waaronder de versterking van de monitoring-, analyse- en responscapaciteit, en de ontwikkeling van vaardigheden.

Mensen en de samenleving in de EU beschermen en sterker doen staan

Italië ziet zich geplaatst voor problemen op het gebied van digitale vaardigheden, met lacunes die met name mensen met een lager opleidingsniveau treffen, maar waar ook jongeren last van hebben — een primair streefdoel van de maatregelen in het kader van het nationale herstel- en veerkrachtplan op dit gebied. Italië heeft ook te maken met een klein aandeel ICT-specialisten in de totale werkgelegenheid — 4 % in 2024, wat minder is dan de 5 % van de EU. De digitalisering van overheidsdiensten is aanzienlijk gevorderd, met de geleidelijke uitvoering van belangrijke maatregelen en inspanningen om de interoperabiliteit en bruikbaarheid te vergroten (bv. verbetering van de gebruikerservaring, invoering van het platform pagoPA en de app IO, en uitrol van het nationaal digitaal gegevensplatform, PDND). In het kader van de Europese portemonnee voor digitale identiteit heeft het land ook de aanzet gegeven tot de ontwikkeling van zijn IT-portemonnee, waarbij de eerste proefprojecten via de app IO voor het publiek beschikbaar zijn gesteld, waarmee gebruikers enkele eerste documenten (bv. rijbewijs) kunnen inzien en gebruiken. Daarnaast zet Italië zich in om de digitale basisvaardigheden van burgers te verbeteren door middel van initiatieven als het netwerk van digitale faciliteringsdiensten en de digitale burgerdienst (beide ondersteund door het herstel- en veerkrachtplan), desinformatie te bestrijden, de mediageletterdheid te verbeteren en de veiligheid online te waarborgen, met name voor minderjarigen.

Met behulp van digitale transformatie slimme vergroening bewerkstelligen

Groene en digitale prioriteiten hebben meer aandacht gekregen, deels als gevolg van het herstel- en veerkrachtplan en het REPowerEU-hoofdstuk. In 2024 werd een impuls gegeven aan de uitvoering van "Transitie 5.0", met als doel de transitie van de industrie naar een energie-efficiënt, duurzaam en op hernieuwbare energie gebaseerd productiemodel te versnellen. Uit de beschikbare gegevens blijkt echter dat er slechts in beperkte mate van de maatregel gebruikgemaakt wordt.

Nationaal strategisch stappenplan voor het digitale decennium

Italië heeft een aanpassing ingediend met vijf aanvullende maatregelen en herziene trajecten. De belanghebbenden zijn geraadpleegd. In het verslag wordt aandacht besteed aan een groot aantal aanbevelingen uit het stappenplan die in 2024 zijn gedaan. Alle streefcijfers stemmen overeen met de doelstellingen op EU-niveau voor 2030, met uitzondering van de invoering van AI en gegevensanalysetechnologie, waarbij het land streeft naar een invoeringspercentage van 60 % (in plaats van 75 %) tegen 2030. Het stappenplan is zeer uitgebreid en de nadruk ligt op het verbeteren van digitale vaardigheden, ICT-specialisten en digitale overheidsdiensten. Op sommige gebieden, zoals eenhoorns en het gebruik van AI, ontbreekt het aan gerichte maatregelen. In totaal bestaat het Italiaanse stappenplan uit 67 maatregelen met een begroting van 62,3 miljard EUR, wat overeenkomt met 2,84 % van het bruto binnenlands product (bbp).

Financiering voor en projecten op het gebied van digitalisering

Italië wijst 26 % van zijn totale herstel- en veerkrachtplan toe aan digitalisering (46,8 miljard EUR)[1]. Daarnaast wordt in het kader van het cohesiebeleid 4,9 miljard EUR (11 % van de totale financiering van het cohesiebeleid voor Italië) uitgetrokken voor de bevordering van de digitale transformatie van het land[2]. Italië is lid van de drie Europese consortia voor digitale infrastructuur (EDIC's): het Europees consortium voor digitale infrastructuur (EDIC) voor de alliantie voor taaltechnologie, Europees consortium voor digitale infrastructuur voor netwerkgebonden lokale digitale tweelingen naar het CitiVERSE en het Europees consortium voor digitale infrastructuur voor blockchaindiensten. Het land neemt rechtstreeks deel aan het IPCEI voor micro-elektronica en communicatietechnologieën (IPCEI-ME/CT) en aan het IPCEI voor cloudinfrastructuur en -diensten van de nieuwe generatie (IPCEI-CIS). Het neemt ook deel aan de Gemeenschappelijke Onderneming (GO) EuroHPC en de GO Chips.

Italië heeft een bijdrage geleverd aan de Accelerator voor beste praktijken[3] door drie beste praktijken te delen in het kader van het cluster "Digitale vaardigheden" (netwerk van digitale faciliteringsdiensten, de digitale burgerdienst en het fonds voor *Repubblica Digitale*).

[1] Het aandeel van de financiële toewijzingen die bijdragen aan digitale doelstellingen is berekend aan de hand van bijlage VII bij de verordening betreffende de faciliteit voor herstel en veerkracht. Gegevens voor het laatst geactualiseerd: 16 mei 2025.

[2] Dit bedrag omvat alle investeringen die specifiek gericht zijn op of substantieel bijdragen aan de digitale transformatie in de programmeringsperiode 2021-2027 van het cohesiebeleid. De middelen zijn afkomstig uit het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Cohesiefonds, het Europees Sociaal Fonds Plus en het Fonds voor een rechtvaardige transitie.

[3] De Accelerator voor beste praktijken (BPA) is een platform dat de lidstaten in staat stelt succesvolle maatregelen en uitdagingen te delen met betrekking tot hun inspanningen om hun streefcijfers en doelstellingen voor het digitale decennium te halen. Beste praktijken worden via het BPA-register aan de lidstaten ter beschikking gesteld en worden gepresenteerd in regelmatige workshops, waarin momenteel aandacht wordt besteed aan drie thematische clusters: "Digitale vaardigheden", "Groene IT" en "Invoering van digitale technologieën".

Italië

Digitale rechten en beginselen

Volgens een ondersteunende studie is Italië een van de actiefste lidstaten waar het gaat om de uitvoering van de **Europese Verklaring over digitale rechten en beginselen**, met in totaal honderd initiatieven en twaalf nieuwe initiatieven die in 2024 zijn gestart. Italië is het actiefst op het gebied van digitaal onderwijs, digitale opleiding en digitale vaardigheden. Er is minder activiteit vastgesteld met betrekking tot de bescherming en versterking van de positie van kinderen en jongeren in de digitale omgeving. Maatregelen om mensen centraal te stellen in de digitale transformatie lijken de grootste impact in het veld te hebben, in tegenstelling tot maatregelen die zijn gericht op veiligheid, beveiliging en inspraak.

Aanbevelingen

- **Artificiële intelligentie***:* de inspanningen opvoeren om een leidende positie op het gebied van AI te verwerven, waarbij ook gebruik wordt gemaakt van de bestaande expertisecentra en capaciteiten, onder meer op het gebied van supercomputing.
- **Innovatie-ecosystemen:** innovatie op het gebied van digitale technologieën stimuleren door het nationale ecosysteem te versterken, van onderzoek/universiteit tot centra voor technologieoverdracht, start-ups en scale-ups, en door gerichte stimulansen voor belangrijke strategische sectoren te overwegen.
- **Invoering van geavanceerde technologieën door kmo's:** de inspanningen ondersteunen om een sterk netwerk van diensten voor technologieoverdracht op te bouwen, waarbij een landelijke aanwezigheid wordt gehandhaafd en de nadruk op sleuteltechnologieën als AI wordt vergroot.
- **Digitale basisvaardigheden:** de opleidingsmogelijkheden en ondersteunende diensten voor alle bevolkingsgroepen en het onderwijs over digitale vaardigheden op scholen versterken en om- en bijscholing van werknemers stimuleren.
- **ICT-specialisten:** het hoger ICT-onderwijs uitbreiden en afstemmen op de behoeften van de arbeidsmarkt, de deelname van vrouwen aan ICT-onderwijs en ICT-loopbanen bevorderen en maatregelen invoeren om ICT-professionals aan te trekken en te behouden.
- **Cyberbeveiliging***:* de prioriteiten op het gebied van cyberbeveiliging verbeteren in het licht van veranderende dreigingen en capaciteit opbouwen bij zowel bedrijven als overheidsdiensten.
- **Connectiviteit:** de inspanningen voortzetten om connectiviteitsinfrastructuur uit te rollen, met name FTTP, in het hele land, ook in dunbevolkte gebieden, en overwegen de invoering te benutten als aanjager voor de uitrol.
- **Digitale overheidsdiensten:** het tempo bij de uitrol van digitale overheidsdiensten handhaven, met de nadruk op vereenvoudiging en acceptatie door gebruikers.